

Handläggare:
Susanna Höglund, 08-508 29 758

Till
Finansroteln

Remiss av Skrivelse (26/10) om att Rädda "Giraff-kranen" som ska flyttas från Beckholmen

Svar på remiss från Finansroteln (Dnr 319-1551-2012).

Sammanfattning

Koncernledningen anser att Stockholms Hamnar, som sakkunniga, ska medverka i arbetet med att hitta en ny placering av Giraff-kranen. Koncernledningen anser, liksom bolaget, att de övriga aktörerna som förvaltar kajer i staden och statens kulturarv, d.v.s. Statens Fastighetsverk och Kungliga Djurgårdsförvaltningen, med större sannolikhet har lämpliga lägen för en ny placering av Giraffkranen.

Ärendet

Finansroteln har remitterat "*Remiss av Skrivelse (26/10) om att Rädda "Giraff-kranen" som ska flyttas från Beckholmen*" till bland annat Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat vidare till dotterbolaget Stockholms Hamn AB. Nedan följer en redovisning av bolagets remissvar i huvudsak. Remissvaret i sin helhet återfinns i bilagan.

I skrivelsen från Tomas Rudin (s) beskrivs Giraff-kranen på Beckholmen och dess historia. Nu pågår sanering och upprustning av Beckholmen och i samband med det ska Giraff-kranen flyttas. Som en del av Stockholms kulturarv, hamn- och varvshistoria anser Tomas Rudin att kranen ska räddas och begär att staden finner en lämplig placering av Giraff-kranen.

Underremiss

Stockholms Hamns remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholms Hamn skriver i sitt remissvar att det redan idag finns en kran från 1939 som står i Hammarbyhamnen, där den inte utgör något hinder för Stockholms Hamns ordinarie verksamhet. Kranen utgör ett trevligt inslag på kajen och vittnar om Stockholms långa hamn- och varvshistoria.

Stockholms Hamn har inventerat områden som bolaget förvaltar, för att se vilka alternativ som finns för Giraff-kranen. Masthamnens östra del, där det idag finns ett kollager, skulle kunna vara ett sådant alternativ. Även området mitt emot Masthamnen,

på östra sidan om Danvikskanalen, har diskuterats. Vidare skulle kranen eventuellt kunna placeras på södra sidan om Danviksbron, på Södermalm, i anslutning till hamnområdet. Se bifogad karta för studerade alternativ.

Bolaget bedömer dock att det även kan finnas andra områden, som Stockholms Hamn inte förvaltar över, som kan vara lämpliga för kranens framtida placering. Detta bör därmed utredas vidare.

Om kranen ska bevaras och flyttas är det en öppen fråga huruvida den ska bevaras som ett konstverk i form av en giraff eller som en till synes fungerande hamnkran. Kranen är idag i mycket dåligt skick och oavsett hur kranen bevaras krävs omfattande renovering.

Stockholms Hamn har – utifrån erfarenheterna av den befintliga kranen i Hammarbyhamnen – uppskattat kostnaderna för flyttning samt erforderlig renovering av kranen till närmare 6,5 miljoner. Avgörande för kostnaderna för markarbete är vald placering. Placering i slänt och vid dåliga markförhållanden kan öka kostnaden dramatiskt. Även teknisk ytbehandling (här räknas ej den konstnärliga utsmyckningen) är en stor kostnadspost. Det årliga underhållet av kranen beräknas uppgå till 50 000 – 150 000 kronor beroende på tillsyn, belysning, klotter etc.

Om bolagets mark blir aktuell för flytten av Giraff-kranen, bör det beaktas att denna kan begränsa framtida utveckling och användning av viktiga hamnområden och kajer. Även säkerheten för allmänheten måste tas hänsyn till vid en eventuell omlokalisering av Giraff-kranen, till en publik, men undanskymd plats som exempelvis Masthamnen. Exempel på risker är snö- och isbildning eller personer som olovligen klättrar upp i kranen (*bilaga*).

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen delar Tomas Rudins uppfattning att Giraff-kranen kan betraktas som en del av stadens kultur, hamn- och varvshistoria. Det finns dock flera aktörer i Stockholm som äger, förvaltar och ansvarar för kajlägen i staden; Kungliga Djurgårdsförvaltningen, som äger Beckholmen, och Djurgården samt Statens Fastighetsverk, som förvaltar bebyggelsen på Djurgården och statens egendom på bl.a. Blasieholmen, Skeppsholmen och Kastellholmen. Dessa aktörer utgör idag förvaltare av statens kulturarv och kan därmed även fortsättningsvis vara mer naturliga förvaltare av Giraff-kranen, som ett kulturhistoriskt värdefullt inslag i stadsmiljön. Bland de kajlägen som förvaltas av dessa båda, kan möjligen mera lämpliga alternativ till placering återfinnas i ett naturligt kulturhistoriskt sammanhang. Som exempel på förslag kan nämnas Skeppsholmen, där Giraff-kranen med sin konstnärliga utsmyckning, kan utgöra en pendang till Moderna Museet, i kombination med de många äldre fartyg som omger holmens kajer eller i ett Djurgårdsförvaltningens lägen närmare Gröna Lund, där kajerna kantas av andra ”attraktioner”.

Stockholms Hamn har i huvudsak rörlig sjötrafik kring sina kajer, vilket medför vissa svårigheter att hitta lämpliga lägen för en kran vid bolagets kajer. Den kan komma att hindra anpassning av nya kajlägen för sjötrafik, som är under kontinuerlig utveckling.

Stockholms Hamn har sedan flera år tillbaka haft i uppdrag att medverka i utarbetande av en kajstrategi, i samråd med ovan nämnda aktörer samt trafik- och renhållningsnämnden. Det kan vara ett lämpligt sammanhang att ta upp frågan om ny placering av Giraff-kranen och Stockholms Hamn ska, som sakkunniga, naturligtvis bidra i det arbetet.

Irene Svenonius
VD Stockholms Stadshus AB

Bilaga
Remissvar Stockholms Hamn AB

STOHAB
2012-12-12

Till Stockholms Hamn AB:s styrelse

Remiss från Stockholms Stadshus AB - Skrivelse om att rädda "Giraffkranen" som ska flyttas från Beckholmen

Bakgrund

Stockholm Stadshus AB har remitterat rubricerade skrivelse till Stockholms Hamn för besvarande senast 7 januari 2013.

Skrivelsen, som rör den så kallade "giraffkranen" på Beckholmen, är adresserad till kommunstyrelsen och författad av Thomas Rudin, oppositionsborgarråd för Socialdemokraterna i Stockholm.

Giraffkranen är byggd i början på 1950-talet och stod fram till 1993 i Hammarbyhamnen, då den flyttades till Beckholmen. 1998 blev den utformad som en giraff efter en idé av konstnären Tor Svae. Marken där kranen idag står behövs för annan verksamhet varför önskemål framförts om att kranen ska flyttas från Beckholmen.

I skrivelsen framför Rudin att den kvarvarande kranen är en del av Stockholms kulturarv och hamn- och varvshistoria och därmed bör räddas. Rudin vill att staden ska finna en lämplig placering av kranen och som förslag lämnas inloppet till Masthamnen där kranen ursprungligen stod.

Den remitterade skrivelsen finns bifogad till detta tjänsteutlåtande.

Stockholm Hamn AB:s synpunkter

Inledningsvis vill Stockholms Hamn informera om att det redan idag finns en kran från 1939 som står i Hammarbyhamnen, där den inte utgör något hinder för Hamnens ordinarie verksamhet. Kranen utgör ett trevligt inslag på kajen och vittnar om Stockholms lång hamn- och varvshistoria.

Stockholms Hamn har inventerat områden som Hamnen förvaltar för att se vilka alternativ som finns för giraffkranen. Masthamnens östra del, där det idag finns ett kollager, skulle kunna vara ett sådant alternativ. Även området mitt emot Masthamnen, på östra sidan om Danvikskanalen, har diskuterats. Vidare skulle kranen eventuellt kunna placeras på södra sidan om Danviksbron, på Södermalm, i anslutning till hamnområdet. Se bifogad karta för studerade alternativ.

Hamnen bedömer dock att det även kan finnas andra områden, som Hamnen inte förvaltar över, som kan vara lämpliga för kranens framtida placering. Detta bör därmed utredas vidare.

Om kranen ska bevaras och flyttas är det en öppen fråga huruvida den ska bevaras som ett konstverk i form av en giraff eller som en till synes fungerande hamnkran. Kranen är idag i mycket dåligt skick och oavsett hur kranen bevakas krävs omfattande renovering.

Stockholms Hamnar har – utifrån erfarenheterna av den befintliga kranen i Hammarbyhamnen - uppskattat kostnaderna för flyttning samt erforderlig renovering av kranen till närmare 6,5 miljoner. Avgörande för kostnaderna för markarbete är vald placering. Placering i slänt och vid dåliga markförhållanden kan öka kostnaden dramatiskt. Även teknisk ytbehandling (här räknas ej den konstnärliga utsmyckningen) är en stor kostnadspost. Det årliga underhållet av kranen beräknas uppgå till 50 000 – 150 000 kronor beroende på tillsyn, belysning, klotter etc.

Om Hamnens mark blir aktuell för flytten av giraffkranen bör det beaktas att denna kan begränsa framtida utveckling och användning av viktiga hamnområden och kajer. Även säkerheten för allmänheten måste tas hänsyn till vid en eventuell omlokalisering av giraffkranen till en publik men undanskymd plats som exempelvis Masthamnen. Exempel på risker är snö- och isbildning eller personer som olovligen klättrar upp i kranen.

Förslag

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås att styrelsen beslutar

att som svar på remissen åberopa och överlämna detta tjänsteutlåtande.

Stockholm den 28 november 2012

Johan Castwall
VD